

Mitä siellä liikuntapalveluissa oikein tehdään?

"Mitä te siellä kirjastossa teette aamulla niin aikaisin, vaikka palveluaika alkaa vasta kello yksitoista?"

Ei ole kerran eikä kaksi, kun kirjastosestä on kuullut tämän kysymyksen uransa aikana. Aina se ärsyttää. Eivätkö kysyjät tajua, että lainaaminen on vain pieni osa kirjastotyötä? En kuitenkaan ole heitä parempi, sillä aina minäkin ihmettelen mitä esimerkiksi kaupungin muissa toimipisteissä tehdään.

Urheilutalolla käydessäni olen miettinyt, minkä takia siellä on toimistotiloja. Mihin liikuntapuolen ihmiset toimistoa tarvitsevat, hehän uivat ja heittelevät palloa päivät pitkät? Luultavasti käyvät lenkillä, että ei kunto romahda. Ketä siellä ylipäänsä on töissä, eihän niitä näy missään? Ovatko liikuntapalvelut pelkkä urbaani legenda, jolla jymäytetään meitä kaupungin muita toimijoita?

Tiedonhaun ammattilaisena päätin ottaa asiasta selvää, eli kysyin. Selvisi, että Imatran kaupungin liikuntapalveluissa on töissä viisi vakituista ja kaksi määräaikaista työntekijää. Työnkuvauksissa toistuivat sanat ohjaus, suunnittelu, toteutus, viestintä ja verkostoyhteistyö. Kaikille liikunnanohjaajille yhteisiä tehtäviä ovat muun muassa alan opiskelijoiden ohjaaminen ja kaikille niin rakkaan ajan- ja tilanhallintajärjestelmä Timmin käyttäminen ja täyttäminen. Tietokoneen ja puhelimen ääressä päivystäminen on heille hyvinkin tuttua juttua, pelkkää liikuntaa ei heidän elämänsä siis 38,5 h/vko ole.

Liikuntapalveluiden kokonaiskuvan hallitsee liikunta- ja hyvinvointikoordinaattori **Henna Jääskeläinen**. Hän vastaa Imatran kaupungin terveyden- ja hyvinvoinnin edistämistyöstä ja toimii liikuntapalveluiden henkilökunnan esimiehenä. Hänen tehtäviinsä kuuluu yhteistyö kaupungin eri toimijoiden, seurojen ja järjestöjen kanssa, lisäksi hän on mukana useissa maakunnan yhteistyöryhmissä. Henna ei siis heittele palloa, vaan hän pyörittää papereita ja byrokratiaa. Henna on myös hyvinvointiagentti, mutta tehtävä on salainen, eikä sen sisältöä voi tässä avata.

Helpotuin, kun selvisi, että kaupungin palkkalistoilta löytyy myös uimareita. Kaupungin uinninvalvoja- liikunnanohjaajina toimii kolme salskeaa ja enemmän tai vähemmän nuorta miestä: **Jani Kemppi**, **Vesa Rautio** ja **Tuomo Tynkkynen**. Uinninvalvonta on meille kaupunkilaisille heidän näkyvintä toimintaansa, mutta he huolehtivat myös kaiken ikäisten uinnin opetuksesta ja liikuntaryhmien ohjauksesta aina suunnittelusta toteutukseen asti. Heidän työnkuvaansa kuuluu myös koululaisuintien kuljetusjärjestelyistä ja aikatauluista vastaaminen, uimahallin turvallisuusasioista huolehtiminen yhdessä laitosten kanssa ja asiakaspalvelu uimahallissa yleensä. Heidän kontollaan ovat myös uimahallin välinehankinnat. Ja se, että me kuntalaiset pysymme pinnalla.

Eikä siinä vielä kaikki! Uimahallilta löytyy myös Vuoden kuntaliikuttaja -palkinnon saanut uimaopettaja **Taina Itkonen**. Taina on uransa aikana opettanut uimataitoja ainakin 6600 eteläkarjalaiselle lapselle, ja tällä hetkellä hän työskentelee Pelastakaa lapset ry:n kustantamien uimakoulujen opettajana. Tainan opetukset olisivat olleet kirjastosedällekin aikanaan tarpeen, mutta en lapsena uskaltanut mennä uimakouluun, koska en osannut uida.

Olen usein sanonut, että kirjasto ei voi toimia siten, että se haalii koko ajan vain uusia asiakkaita, sen pitää huolehtia myös jo olemassa olevista asiakkaistaan. Liikunnanohjaaja **Riitta Pellinen** tekee juuri tätä samaa liikunnan suhteen. Hän vastaa Imatralla ikäihmisten edistämisestä muun muassa organisoimalla ja toteuttamalla voimaa vanhuuteen -toimintaa. Tähänkin työhön kuuluvat oleellisena osana kuljetusten ja erilaisten testausten järjestely ja aikatauluttaminen, sekä tapahtumien suunnittelu ja toteutus. Riitta on myös verkostoitunut sekä kaupungin että maakunnan eri toimijoiden kanssa. Riitan työhön kuuluu senioritoiminnan lisäksi koulujen kanssa tehtävä yhteistyö, erityisesti liikuntaoppilaitosten kanssa. Viestintä, markkinointi ja asiakaspalvelu ovat myös Riitan päivittäistä työtä. Kaikenlainen ohjaaminen on Riitalle ominaista: liikuntaryhmien ohjaus, opiskelijoiden ohjaus, ohjausryhmät. Erityisliikunta ja BMI-korttien myöntäminenkin on Riitan vastuulla. Saisinkohan jo tuollaisen kortin?

Liikunnanohjaaja **Marjo Hiltunen** on erityinen. Hän hoitaa erityisliikuntaryhmiä, myöntää erityisliikuntakortteja, on erityisen ja soveltavan liikunnan edistämisestä vastaava ja pyörittää soveltavan ja ikäihmisten liikunnan verkostoyhteistyötä, sekä hankkii tarvittavia liikuntavälineitä. Marjo organisoii myös työikäisten ryhmäliikuntaneuvontaa: juuri sitä minä tarvitsisin, sillä liikunnassa olen paras keksimään tekosyitä sen välttelyyn. Marjo järjestää tapahtumia, tiedottaa ja markkinoi, sekä ohjaa opiskelijoita.

Jopa meille liikuntaa vältteleville kirjastolaisille liikunnanohjaaja **Suvi Seppänen** on tullut tutuksi hänen Teamsissa vetämistään aamujumppatapahtumista. Niitä on ollut ihan mukava vältellä. Reippaana ihmisenä Suvi on erikoistunut

lasten- ja perheliikunnan edistämiseen. Hänen työhönsä kuuluvat perinteisen verkostoyhteistyön, liikuntatapahtumien ja liikuntapalveluiden suunnittelun ja toteutuksen ja liikuntaryhmien ohjauksen lisäksi varhaiskasvatuksen päiväkotikäynnit ja ryhmämuotoiset perheliikuntaneuvonnat. Suvikin kuuluu hyvinvointiagenttien armeijaan, mutta siitä ei voi puhua.

Vastaus otsikon kysymykseen siis on: liikuntapalveluissa tehdään töitä. Olenko yllättynyt? En. Totta kai minä ihmettelyistäni huolimatta yli 20 vuoden kunta-alan kokemuksellani jo tiedän, että pelkästä hengittämisestä ei kaupungillakaan enää kaikista pahoista puheista huolimatta palkkaa makseta. Liikuntapalveluilla on paljon yhteistä kirjastotoimen kanssa paitsi työtehtävissä, myös siinä tärkeimmässä, eli kuntalaisten henkisestä ja ruumiillisesta hyvinvoinnista huolehtimisessa. Vauvasta vaariin. Kuntoliikunnan ja kulttuurin avulla me ihmiset pysymme toimintakykyisinä paljon paremmin kuin ilman niitä.

Tekstin on kirjoittanut kirjastonhoitaja Mika Kähkönen